

T.C.
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK HALK EDEBİYATI BİLİM DALI

**DEVELİLİ ÂŞIK ALİ ÇATAK
HAYATI, ŞİİR SANATI VE ESERLERİ**

Hazırlayan
Yıldız EROL

Danışman
Doç. Dr. Bayram DURBİLMEZ

Yüksek Lisans Tezi

Ağustos 2016
KAYSERİ

T.C.
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK HALK EDEBİYATI BİLİM DALI

**DEVELİLİ ÂŞIK ALİ ÇATAK
HAYATI, ŞİİR SANATI VE ESERLERİ**

Hazırlayan
Yıldız EROL

**Danışman
Doç. Dr. Bayram DURBİLMEZ**

Yüksek Lisans Tezi

**Agustos 2016
KAYSERİ**

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimizi belirtirim

Yıldız EROL

YÖNERGEYE UYGUNLUK SAYFASI

Develili Âşık Ali Çatak Hayatı, Şiir Sanatı ve Eserleri adlı Yüksek Lisans Tezi Erciyes Üniversitesi Lisansüstü Tez Önerisi ve Tez Yazma Yönergesi'ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Yıldız Erol

Danışman

Doç. Dr. Bayram Durbilmez

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Başkanı

Prof. Dr. Hülya Argunşah

ONAY FORMU

iii

Doç. Dr. Bayram DURBİLMEZ danışmanlığında **YILDIZ EROL** tarafından hazırlanan " **Develili Âşık Ali Çatak Hayatı, Sanatı ve Eserleri** " konulu bu çalışma, jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

12/ 08 / 2016

JÜRI

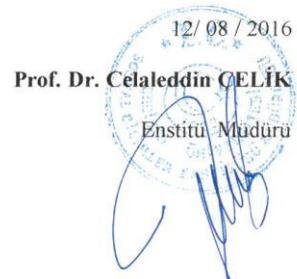
Üye : Doç. Dr. Bayram DURBİLMEZ

Üye : Doç. Dr. Şahika KARACA

Üye : Yrd. Doç. Dr. Yavuz UYSAL

ONAY

Bu tezin kabulu Fakülte Anabilim Dalının 24/08/2016 tarih ve 18 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

ÖN SÖZ

Âşık Ali Çatak, hayatı boyunca ülkenin çeşitli şehirlerine gerek çalışma, gerek gezme, gerekse derleme ve araştırma için gitmiş ve gittiği yerlerde kültür alışverişinin oluşmasına katkıda bulunmuştur. 20. yüzyıl âşık edebiyatının Türkiye'deki temsilcilerinden biri olan Ali Çatak, âşık edebiyatı geleneklerinin var olduğu Kayseri'nin Develi ilçesinde dünyaya gelmiş, çocuk denilecek yaşta âşıklığa heveslenmiş ve şiirler yazmaya / söylemeye başlamıştır.

Ali Çatak, âşıklık kimliğinin yanı sıra araştırmacı kimliğiyle de tanınması gereken bir şairdir. O, hayatı boyunca Seyranî'nin tanınması için sempozium, panel, anma günü yapılmasına öncülük etmiş; çeşitli derleme ve araştırmalarda bulunmuştur. Çalışmalarını kimseden maddi bir destek almadan sürdürden âşık, bu araştırmalarını; Ankara'da kendisine ait olan daireyi satarak gerçekleştirmiştir. Seyranî hakkında yaptığı çalışmalarдан başka, adları pek az duyulan Dervîş Osman ve Âşık Dudu hakkında da çalışmalar yaparak adlı bazı şiirlerini gün yüzüne çıkarır. Diğer taraftan Türk edebiyatında İncili Çavuş olarak bilinen Firuz Ağa'nın 150 fikrasını ortaya çıkarmış, hakkında araştırma ve derlemeler yapmıştır. "Seyranî Delisi" olarak bilinen Âşık Ali Çatak, Seyranî ile diğer çalışma ve araştırmalarının yanı sıra kendisi de âşık tarzı şiirler söylemiş/ yazmıştır. Ancak bu üretkenliğine kıyasla Âşık Ali Çatak az tanınmış ve hakkında çok az çalışma yapılmıştır.

Develili Âşık Ali Çatak'ın hayatı, şiir sanatı ve eserleri üzerine yapılan bu çalışmanın amacı, âşık tarzı şiir geleneği içerisinde Ali Çatak'ın yerini belirlemek ve hem âşık hem de araştırmacı-yazar kimliğiyle onu edebiyat dünyasına tanıtip, araştırmacıların bilgisine sunmaktır.

İncelemede, Ali Çatak üzerine yazılan makaleler, bildiriler vb. çalışmalar, âşığın edebî araştırmaları, derlemeleri ve eserleri, "Âşık Ali Çatak Üzerine yapılan Çalışmalar" ana başlığı ile "Özgeçmiş ve Şiirlerinin Yer Aldığı Kaynaklar" alt başlığı altında ayrıntılı bir şekilde incelenerek giriş bölümünde verilmiştir.

Âşık Ali Çatak'ın ailesi ve çevresiyle ilişkisi, yetiştiği çevre, gurbet vb. gibi hususlar, onun şiir sanatının şekillenmesinde oldukça etkilidir. Bu hususlardan hareketle "Âşık Ali Çatak ve Çevresi" başlıklı "Birinci Bölüm"de; âşığın, adı ve soyadı, doğum yeri, doğum tarihi, soyu / ailesi, eğitimi, askerliği, mesleği, üyesi olduğu dernekler, katıldığı

bayramlar, şölenler, yarışmalar ve aldığı ödüller; vefat tarihi ve mezarı etrafıca ele alınmıştır.

“Ali Çatak’ın Âşıklık Gelenekleri İçindeki Yeri” başlıklı “İkinci Bölüm”de Ali Çatak’ın âşıklığını oluşturan unsurlar araştırılmaktadır. “Âşıklığa Yönelmesini Sağlayan Sebepler” alt başlığı altında; yoksulluk, gurbete çıkma ve sila hasreti yer alırken mahlası, bade içme, atışma/tekellüm ve etkilendiği âşıklar “Âşıklık Gelenekleri” alt başlığıyla diğer bir inceleme alanını oluşturur.

Ahenk, şiirde en belirgin unsurlardandır. Ahengi sağlayan unsurlar arasında ayak, kafiye, redif, kelime ve ses tekrarları, ikilemelerden oluşan söz grupları, Arapça, Farsça vb. yabancı dillerden yararlanılan söz grupları yer alır. “Şiir Sanatındaki Ahenk Unsurları” başlıklı “Üçüncü Bölüm”de; ayak, kafiye ve rediften oluşan ahenk unsurları ayrıntılı bir şekilde incelenmektedir.

Şiir sanatını oluşturan ve ahengi etkileyen bir diğer önemli unsur ise şiirdeki estetizmdir. “Dördüncü Bölüm” de; “Şiir Sanatındaki Estetik Düşünce ve Üslûp Özellikleri” başlığı altında anlatım şekilleri, edebî sanatlar, atasözleri, deyimler, dualar, beddualar, sayılar, renkler etrafı bir şekilde ele alınmıştır.

“Şiir Sanatında Şekil ve Tür Özellikleri” başlıklı “Beşinci Bölüm”de; “Şekil Özellikleri” ve “Tür Özellikleri” iki ayrı başlıkta ayrıntılı şekilde tahlil edilmiştir. Şekil özellikleri ele alınırken nazım birimi, hane sayısı, vezin ve nazım şekilleri ayrıntılı bir biçimde tablo üzerinde gösterilmiştir. Tür özellikleri de tablo üzerinde ayrıntılı şekilde ele alınarak, şiir sanatında ve gelenek içinde öne çıkan nazım türleri tespit edilmiştir.

Zengin bir konu çeşitliliğine sahip olan âşık edebiyatında toplumu ve bireyi ilgilendiren her türlü konu ele alınır. “Şiir Sanatında Öne Çıkan Konular” başlıklı “Altıncı Bölüm”de âşığın işlediği konular ve temalar ayrıntılı bir şekilde tahlil edilmiştir.

Âşık Ali Çatak’ın şiir sanatı onun, zengin şiir varlığını tespit etmekle mümkün olmuştur. Tespit edilen bu şiirler “Şiir Varlığı” başlıklı “Yedinci Bölüm”de yer almaktadır. Tez danışmanım Doç Dr. Bayram Durbilmez’in zengin arşivinde bulunan 180 şaire çeşitli dergi ve kitaplardan tespit edilen 6 şiirin eklenmesiyle meydana getirilen bu bölümde toplam 186 şiir metni bulunmaktadır. Bu şiirler, ayaklarına göre alfabetik olarak sıralanmıştır.

Çalışmanın “Sonuç” bölümünde ise, araştırma ve incelemenin verdiği sonuçlar etrafıca değerlendirilmiştir. “Sözlük” kısmında âşığın şiirlerinde geçen mahallî kelime ve söyleyişlerin karşılıkları verilmiştir.

“Ekler” kısmında; âşığın çeşitli fotoğrafları ile el yazması defterinden örnek şiirler yer almaktadır. Çalışmada yer alan “Kaynakça” bölümünde ise doğrudan ya da dolaylı olarak faydalanan kaynaklar da yer alır. Fikir ve önerileriyle çalışmamı şekillendiren, bilimsel titizlikle babacan güler yüzlülüğü ve anlayışı bir arada sergileyerek yanlışları sabırla düzeltten değerli danışman hocam sayın Doç. Dr. Bayram Durbilmez'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Kayseri, 23.06.2016

Yıldız EROL

DEVELİLİ ÂŞIK ALİ ÇATAK HAYATI, ŞİİR SANATI VE ESERLERİ

Yıldız EROL

Erciyes Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Yüksek lisans tezi, Ağustos 2016

ÖZET

Sözlü gelenek aracılığıyla günümüze kadar ulaşan âşık edebiyatı, kökleri kamlara, şamanlara kadar uzanan bir gelenek edebiyatıdır. Sözlü, yazılı ve elektronik kültür çevrelerinde değişim ve dönüşüme uğrayarak, her dönemde insanî değerlerle beraber, çeşitli düşünceleri de bünyesinde barındırmıştır.

Ozan-baksı geleneği ile başlayan halk şiiri, Anadolu sahasında İslamiyet'in etkisiyle beraber, yeni bir form kazanarak, dinî hüviyete sahip olmuştur. Ancak dinî hüviyete sahip bu edebiyat geleneği, 16.yüzyılda yerini, âşık tarzı şiir geleneğine bırakmıştır. Kültür aktarımının önemli bir bölümünü oluşturan âşık edebiyatı temsilcileri geçmişten günümüze önemli bir köprü vazifesi görmektedir.

Bu çalışmada; âşık edebiyatı sahasında, hakkında yeteri kadar araştırma yapılmayan âşıklardan biri olan Âşık Ali Çatak'ın hayatı, şiir sanatı ve eserleri üzerine ayrıntılı bir çalışma yapılmıştır. Âşık Ali Çatak'ın çalışmada yer alan 186 şiiri, şekil, üslûp, konu, gelenekle ilişkisi vd. hususlar açısından etrafıca ele alınarak, ayrıntılı bir biçimde tahlil edilmiş ve Âşık Ali Çatak'ın gelenek içerisindeki yeri belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Âşık Ali Çatak, âşık, âşık şiiri, âşıklık geleneği, şiir sanatı.

LIFE OF MINSTREL ALİ ÇATAK FROM DEVELİ, HIS ART OF POETRY AND HIS WORKS

Erciyes University, Graduate School of Social Sciences

Master Thesis, August 2016

Supervisor: Doç. Dr. Bayram Durbilmez

ABSTRACT

Minstrel literature that managed to survive up to today through oral tradition, is a tradition literature which its roots go back to cams and shamans. Oral, written and electronic undergoes change and transform in cultural circles, along with human values in each period, incorporates a variety of ideas.

Folk poetry starting with the tradition of Ozan-baksı, along with the influence of Islam on the Asian area, gaining a new form, has had a religious identity. But this literary tradition which has a religious identity left its place to minstrel tradition in 16th century. Representatives of minstrel literature forming an important part of cultural transfer, are an important bridge from past to present. Minstrels who are in the position of spokesmen and observers of society, have shaped tradition by transferring it from generation to generation throughout the history. Minstrel Tradition which is not as strong as in the past is kept alive today by minstrels in the Central and Eastern Anatolia regions.

In this study; an extensive study has been done on the life, poetry and works of Minstrel Ali Çatak, who is one of the minstrels that not enough researches have been done about in minstrel tradition. In the study, Minstrel Ali Çatak's 186 poems have been taken up in details in terms of shape, style, subject, it's relations with tradition, etc. and have been tried to specify the place of Minstrel Ali Çatak in tradition.

Key words: Minstrel Ali Çatak, minstrel, minstrel poem, minstrelsy tradition, poetry.

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK	i
YÖNERGEYE UYGUNLUK SAYFASI	ii
ONAY FORMU	iii
ÖN SÖZ	iv
ÖZET	vii
ABSTRACT	viii
İÇİNDEKİLER	ix
KISALTMALAR	xxi
GİRİŞ	1
1. YAYIMLANAN ŞİİR KİTAPLARI VE BU KİTAPLARIN TANITIMI	1
1.1. Erciyes'ten Anadolu'ma.....	1
1.2. Derdin Derdim Anadolu.....	5
2. ALİ ÇATAK'IN ARAŞTIRMA VE DERLEME ÇALIŞMALARI.....	7
2.1. Kitapları.....	7
2.1.1. Bütün Yönleriyle Seyranî.....	7
2.1.2. Develi İlçesi Ağaçlandırma ve Güzelleştirilmesi.....	7
2.2. Makaleleri ve Derleme Yazıları.....	8
3. ÂŞIK ALİ ÇATAK ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALAR	9
3.1. Tezler.....	9
3.2. Makaleler, Bildiriler	9
4. ÖZGEÇMİŞİNİN VE ŞİİRLERİNİN YER ALDIĞI DİĞER KAYNAKLAR.....	11
4.1. Tezler.....	11
4.2. Kitaplar.....	11
4.2. Makaleler, Bildiriler	12

BİRİNCİ BÖLÜM:

ÂŞIK ALİ ÇATAK VE ÇEVRESİ	15
1. ADI VE SOYADI	15
2. DOĞUM TARİHİ	15

3. DOĞUM YERİ VE MEMLEKETİ	15
4. SOYU VE AİLESİ.....	16
4.1. Babası ve Annesi.....	16
4.2. Kardeşleri	16
4.3. Sülâlesi	16
4.4. Evlilikleri ve Çocukları.....	16
5. EĞİTİMİ	16
6. MESLEĞİ VE GEÇİM KAYNAKLARI	17
7. GEZİP GÖRDÜĞÜ YERLER VE KARŞILAŞTIĞI ÂŞIKLAR.....	17
7.1. Gezip Gördüğü Yerler.....	17
7.2. Karşilaştığı Âşıklar.....	17
8. KATILDIĞI BAYRAMLAR, ŞÖLENLER, YARIŞMALAR VE ALDIĞI ÖDÜLLER	18
8.1. Katıldığı Âşık Toplantıları	18
8.2. Aldığı Ödüller	18
9. ÂŞIK ALİ ÇATAK'IN DİĞER ÖZELLİKLERİ	18
10. VEFAT TARİHİ VE MEZARI.....	19

İKİNCİ BÖLÜM:

ÂŞIKLIK GELENEKLERİ İÇİNDEKİ YERİ	21
1. ÂŞIKLIĞA YÖNELMESİNİ SAĞLAYAN SEBEPLER	21
1.1. Yoksulluk	22
1.2. Gurbete Çıkma ve Sıla Hasreti.....	22
2. ÂŞIKLIK GELENEKLERİ	22
2.1. Bâde İçme.....	22
2.2. Saz Çalma.....	23
2.3. Mahlas Alma	24
2.4. Atışma / Tekellüm.....	25
2.5. Usta-Çırak İlişkisi	26

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM:

ŞİİR SANATINDA AHENK UNSURLARI	28
1.AYAK	28

1.1. Yineleme Ayak.....	28
1.2. Yenileme Ayak.....	30
2. KAFİYE	35
2.1. Yarım Kafiye.....	35
2.2.Tam Kafiye.....	36
2.3. Zengin Kafiye.....	37
2.4. Cinaslı Kafiye.....	37
3. REDİF	38
3.1. Ek Redif	39
3.2. Kelime Redif	39
3.3. Ek ve Kelime Redif.....	40

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM:

ŞİİR SANATINDA ESTETİK DÜŞÜNCE VE ÜSLÜP ÖZELLİKLERİ	41
1. ANLATIM ŞEKİLLERİ	41
1.1. Öğüt ve Hitap yoluyla Anlatım	41
1.2. Doğrudan Anlatım.....	41
1.3.Tahkiye Yoluyla Anlatım.....	42
1.4. Delil ve İspat Yoluyla Anlatım	42
1.5. Betimleme (Tasvir) Yoluyla Anlatım	42
2. DİL ÖZELLİKLERİ	43
2.1. Konuşma Dilinden Yararlanma.....	43
2.1.1. Ses Düşmesi	47
2.1.2. Ses Türemesi	47
2.1.3. -y- kaynaştırma harfi	49
2.1.4. Ses Değişiklikleri	49
2.2. Tekrarlamalar	53
2.3. İkilemeler	54
2.3.1. Aynı kelimelerle oluşturulanlar:	54
2.3.2. Zıt Anlamlı kelimelerle oluşturulanlar:	56
2.3.3. Eş/yakın anlamlı kelimelerle oluşturulanlar:	56
2.3.4. Bir ses, ek veya kelime ilâvesiyle oluşturulanlar:	57
2.4. Diğer Dil Özellikleri	57

2.4.1. Arapça ve Farsça Kelime Kullanımı	57
2.4.2. Argo Söyleyişler	58
3. EDEBÎ SANATLAR.....	58
3.1. MECAZLAR.....	58
3.1.1. İstiâre.....	58
3.1.1.1. Açık İstiare	59
3.1.1.2. Kapalı İstiare	60
3.1.2. Teşbih.....	61
3.1.3. Mecaz-ı mürsel.....	63
3.1.4. Teşhis ve İntak	64
3.1.5. Kinaye	65
3.1.6. Tariz	67
3.2. ANLAMLA İLGİLİ SANATLAR.....	68
3.2.1. İstifham	68
3.2.2. Telmih	68
3.2.3.Tenasüp	70
3.2.4. Mübalâga.....	71
3.2.5. Nida	72
3.2.6. Tezat	72
3.2.7. İktibas	73
3.2.8. İrsal-ı mesel/ İrâd-ı mesel.....	74
3.2.9. Tecâhül-ü Arif.....	74
3.2.10. Leff-ü Neşr	76
3.2.11.Tekrir.....	77
4. ATASÖZLERİ VE DEYİMLER	78
4.1. Atasözleri	78
4.2. Deyimler.....	78
5. DUALAR VE BEDDULAR	79
6. SİMGELER.....	79
6.1. Sayılar	79
6.2. Renkler	82

BEŞİNCİ BÖLÜM:

ŞİİR SANATINDA ŞEKİL VE TÜR ÖZELLİKLERİ	89
1.ŞEKİL ÖZELLİKLERİ.....	89
1.2. Hane Sayısı	91
1.3.Vezin	94
1.4. Nazım Şekilleri.....	96
1.4.1. Sözlü Edebiyat Kaynaklı Nazım Şekilleri.....	97
1.4.1.1. Manı	97
1.4.1.2. Koşma	97
1.4.1.3. Semaî.....	98
1.4.1.4. Destan.....	99
1.4.2. Yazılı Edebiyat Kaynaklı Nazım Şekilleri.....	101
1.4.2.1. Kalenderî.....	101
2. NAZIM TÜRLERİ.....	101
2.1. Âşık Edebiyatı Nazım Türleri	101
2.1.1. Güzelleme	103
2.1.2. Taşlama	103
2.1.3. Yiğitleme (Koçaklama).....	104
2.1.4. Ağıtlama.....	104
2.1.5. Öğütleme	104
2.1.7. Şikayetleme	105
2.1.8. Bilgileme	106
2.1.9. Kargışlama	106
2.2. Tekke/ Derviş Edebiyatı Türleri	106
2.2.1. Allah Hakkında Oluşturulan Türler	106
2.2.1.1. Tevhid	106
2.2.1.2. İlahi	107
2.2.1.3. Münâcaat.....	107
2.2.2. Din ve Tasavvuf Büyükleri Hakkında Oluşturulan Türler.....	108
2.2.2.1. Medhiye	108

ALTINCI BÖLÜM:

ŞİİR SANATINDA ÖNE ÇIKAN KONULAR	109
1. DİN VE TASAVVUF	109
2. MİLLÎ ŞUUR ve MEMLEKET SEVGİSİ.....	113
3. GURBET VE SILA ÖZLEMİ	119
4. TABİAT SEVGİSİ.....	121
5. İNSAN VE TOPLUM.....	123
6. İNSAN ÖMRÜ VE ÖLÜM	127
7. KİŞİ, KURUM VE KURULUŞLAR	130

YEDİNCİ BÖLÜM:

ŞİİR VARLIĞI	134
1. HAK YOLCUSU	134
2. BAHAR.....	135
3. OSMAN ATILA	136
4. ALLAH'IMA	136
5. FATMA.....	137
6. DEDİ BANA	139
7. ANKARA.....	140
8. HESAPLAŞMA	141
9. YALAN DÜNYA	142
10. DOYA DOYA.....	143
11. TAPU	145
12. OKU	146
13. BENDE	147
14. KALE	148
15. HOR GÖRME	149
16. KÜTÜPHANE	150
17. ANNEMİN ÖLÜMÜ	151
18. SEYRANÎ	151
19. SEYRANÎ	152
20. ERZİNCAN	154
21. SIRDİR.....	155

22. HAKK'IN KUDRETİNİ GÖR CANLIDA	156
23. ÇARE	157
24. KEFERE	158
25. ERCİYES	159
26. DİYE	160
27. DİYE	160
28. İLAHİ	161
29. FALCI	162
30. SEYRANÎ'YE	163
31. KÖROĞLU	164
32. TAKVİM YAPRAĞI	165
33. VATAN TOPRAĞI	166
34. BELÂLI	167
35. CANIN GİBİ SEV ORMANI	168
36. KARŞILAYARAK RAMAZANI	169
37. BEYPAZARI	170
38. BAŞAK /ZİRAAT BANKASI	171
39. HALK BANKASI	172
40. İŞ BANKASI	172
41. MEVLÂ'YI	173
42. GÖNLÜMDE BULDUM MEVLÂ'YI	174
43. GÖR BURSAYI	175
44. OTELÇİ	177
45. GÜL EYLEDİ	177
46. ÇANAKKALE ŞEHİTLERİNE	178
47. T. EMLAK KREDİ BANKASI	179
48. KOÇAKLAMA	180
49. SILADA BAHAR	180
50. ÖTER KUŞLAR	182
51. MUHAMMED ALİ	182
52. ZAM TELİ	183
53. DEVELİ	184
54. GÖCTÜ GİTTİ ÖZTELLİ	186

55. BİLİN Mİ?	187
56. 1. ÂŞIK MAHRUMÎ	188
56.2. ÂŞIK MAHRUMÎ	189
57. ÂŞIK MAHRUMÎ	189
58. VERİLMEZ Mİ?	190
59. KERÎ	191
60. GÜL BAHÇESİ	191
61. BEN GİBİSİ	192
62. SEYRANÎ	193
63. SEHER VAKTİ	194
64. HASTANEDE	196
65. GİTTİ	197
66. GİTTİ	197
67. OKUMAK	198
68. FELEK	199
69. EĞİTİM	200
70. AĞAÇ DİKEK YEŞİL GÖREK	200
71. MODACILIK	201
72. İHTİYARLIK DESTANI	202
73. İHTİYARLIK	204
74. YALAN DÜNYA	205
75. ON İKİ NİSAN	206
76. KOŞMA	207
77. TÜRK'Ü TARİH SÖYLER	208
78. ÖĞRETMENLER BANKASI	208
79. VAKIFLAR BANK	209
80. KORUTÜRK	210
81. SON YOLCULUK	211
82. İLK YOLCULUK	213
83. MUSTAFA KEMAL	215
84. GEL ŞEYTAN'A UYMA GÖNÜL	216
85. GÖNÜL	217
86. MEVLÂ'M!	218

87. GURBETTE BAYRAM	218
88. ATA'M!	220
89. AŞK	221
90. GÜLEMEM	221
91. BİLMEM	222
92. NEDENDİR BİLMEM	223
93. BİLMEM	224
94. AĞAÇ	225
95. İNKİSAR	226
96. BAYRAĞIM	227
97. ŞEKERBANK	228
98. KOOPERATİFTE BULUŞMAK ÜZERE	229
99. AĞLARIM	230
100. BAHTIM	231
101. ÇAYIM	232
102.1. YALVARİŞ	232
102.2. HAKK'A YALVARİŞ	233
103. FELSEFEM	234
104. MEHMED'İM	235
105. MEHMED'İM	236
106. ENGEL	237
107. EFENDİM	238
108. GEÇERİM	238
109. N'EYLERİM?	239
110. YEMEKLER GEÇİDİ	240
111. GİBİYİM	241
112. BİZİM	242
113. DURUR MUYUM?	242
114. EVLÂT ACISI	243
115. ÖKSÜZ	244
116. ASLIHAN	245
117. DEVELİ'DEN	246
118. MALAZGİRT	247

119. ZAMANE.....	248
120. ÖĞRETMEN	249
121. DELİ GÖNÜL.....	249
122. YAYLANIN.....	250
123. ORMAN.....	251
124. YEŞİLAY	252
125. GARİBİN	253
126. İÇİN	254
127. HELAL EDİN	255
128. İLAHİ KANUN	257
129. ANADOLUMUN.....	258
130. SELAM OLSUN.....	262
131. DEVELİ'YE SELÂM OLSUN.....	263
132. LÂNET OLSUN	264
133. KAR	265
134. TURNALAR	266
135. LİDERLER	268
136. EVEREK.....	269
137. HİLE.....	270
138. ÇİÇEKLER	271
139. VAR	272
140. KAYSERİLİMİN ELİ VAR	273
141. ŞANIM VAR	275
142. DÜNYA UTANSIN.....	276
143. 30 AĞUSTOS ZAFER BAYRAMI.....	277
144. DEDİLER.....	278
145. BAHAR.....	279
146. BİZİM İLLER	280
147. HAKK'I SÖYLER	281
148. TÜRKÜ SÖYLER	282
149. VARDIR	283
150. KALIR	283
151. BİR ALLAH'TIR.....	284

152. GÜZEL EĞLENİR.....	285
153. GELSE GEREKTİR	287
154. SEYRANÎ	288
155. GÖR	289
156. BURDUR	289
157. TÜRK'ÜNDÜR	290
158. ATATÜRK GÖRÜNÜR.....	291
159.1. ERCİYES	292
159.2. ERCİYES	292
159.3. ERCİYES	293
160. ÂŞIKLARIN TELİNDE VE DİLİNDE ERCİYES	294
161. KARDAŞ	295
162. KİTAP	297
163. ÂŞIK MAHRUMİYE MEKTUP	297
164. MEKTUP	298
165. -DİYE YAZMIŞ-	299
166. GÖRMÜŞ.....	300
167. GÖRMÜŞ.....	301
168. GURBET	301
169. ÇOCUK DEYİP GEÇMEYİN	302
170. HÜRRİYET	303
171.1. CUMHURİYET	303
171.2. CUMHURİYET	304
172.1. BAYRAM HOCA	305
172.2. BAYRAM HOCA	306
173. VEYSEL'E DEYİŞ	307
174. NELER OLURDU	308
175. KÖROĞLU	308
176. İŞTE ORA ANADOLU	309
177. DERDİN DERDİM ANADOLU	310
178. ALLAH DEYU DEYU	311
179. CUMA NÂME	311
180. DURBİLMEZ HOCA	314

181. TOPRAK BİZE NEYİ VERMEZ.....	315
182. ORMANIN HİZMETİ SAYMAKLA BİTMEZ.....	317
183. BAHTIM	318
184. KAHRAMAN TUGAYIMIZ KOREDE	318
185. SEYRANÎMİZ	319
186. ER YİĞİTLERİMİZ.....	320
SONUÇ	322
KAYNAKÇA	326
SÖZLÜK	329
DİZİNLER	335
1. Şahıs Adları.....	335
2. Yer Adları.....	336
3. Topluluk Adları.....	340
EKLER.....	341
ÖZGEÇMİŞ	352

KAYNAKÇA

- Artun, Erman, *Âşıklık Geleneği ve Âşık Edebiyatı*, Akçağ Yay., Ankara, 2001.
- Artun, Erman, *Âşıklık Geleneği ve Âşık Edebiyatı*, Akçağ Yay., Ankara, 2005.
- Beydili, Celal, *Türk Mitolojisi Ansiklopedik Sözlüğü*, Yurt Kitap Yay., Ankara, 2005.
- Boyraz, Şeref, *Furkanî'nin Şiir Evreni Bağlamında Bir Monografî Denemesi*, Akçağ Yay., Ankara, 2010.
- Bütün Yonleriyle Develi I.Bilgi Şöleni*, Develi Belediyesi Kültür Yay., Develi, 26-28 Ekim 2002.
- Cebecioğlu, Ethem, *Tasavvufî Terimler Sözlüğü*, Anka Yay., İstanbul, 2005.
- Çatak, Ali, *Erciyes'ten Anadolu'ma*, Fon Matbaası, Ankara, 1974.
- Çatak, Ali, “Âşık Derviş Osman”, *Erciyes*, yıl.3, s.30-31, Kayseri, 1980.
- Çatak, Ali, “Seyranî'den Derlemeler”, *Erciyes*, yıl.3, s.35, 1980.
- Çatak, “Ali, Erkiletli Âşık Hasan’ın Destan-ı Kebiri Değil, Develi’li Seyrânî’nin İnsanlığın Yaratılış İlm-i Hikmet Destanı” *Erciyes*, yıl.4, s.8, 1981.
- Çatak, Ali, “İncili Çavuş Hakkında”, *Erciyes*, yıl.6, s.63, 1983.
- Çatak, Ali, “Seyranî’ Üzerine Derleme ve Toplamalar”, *Erciyes*, yıl.6, s.65, 1983.
- Çatak, Ali, *Derdin Derdim Anadolu*, (Hzl.Abdullah Satoğlu), Osmanlı Matbaası, 1985.
- Çatak, *Bütün Yonleriyle Seyranî*, Bayrak Yayımcılık Matbaacılık, İstanbul, 1992.
- Dilçin, Cem, *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, TDK Yay., Ankara, 1983.
- Durbilmez, Bayram, “Âşık Veysel'in Kayserili Ozanlara Etkileri”, *Folklor / Edebiyat*, 19, 155-179, 1999.
- Durbilmez, Bayram, *Âşık Meydânı / Hayati- Sanatı- Şiirlerinden Örnekler*, Lâçin Yay., Kayseri, 2000.
- Durbilmez, Bayram, “Âşıkların Diliyle Erciyes Dağı”, Prof. Dr. Saim Sakaoğlu'na Armağan, (Hzl. Prof. Dr. Ali Berat Alptekin), 554-570, Konya- Haarlem: Kömen-SOTA Yay., 2006.
- Durbilmez, Bayram, “Kırım Türk Halk Anlatılarında Sayı Simgeciliği” *Millî Folklor*, s. 76, s. 177-190, Kış 2007.
- Durbilmez, Bayram, “Âşık Tarzı Şiirlerde Sözlü Tarih (Kayserili ve Yozgatlı Âşıkların Şiirlerinden Örneklerle)”, *II. Kayseri ve Yöresi Kültür, Sanat ve Edebiyat Bilgi Şöleni* (10-12 Nisan 2006)- Bildiriler, 299-317, Kayseri, 2007.

- Durbilmez, Bayram, *Ozan Gürbüz Değer/ Hayati- Sanati- Şiirlerinden Örnekler*, Kültür Ajans Yay., Ankara, 2007.
- Durbilmez, Bayram, "Renk Adına Bağlı Mahlaslar ve Karacaoğlan Mahlashı Halk Şairleri", Doğumunun 400. Yılında Uluslararası *Karacaoğlan Sempozyumu*, (Hzl. Kudret Ünal), 30-44, Tarsus, 2007.
- Durbilmez, Bayram, *Âşık Edebiyatı Araştırmaları / Taşpinarlı Halk Şairleri*, Ürün Yay., Ankara, 2008
- Durbilmez, Bayram, "Âşıklık Geleneklerinde Saz / Instrument (Saz) in the Traditions of Minstrelsy (Ashiklik)", *Millî Folklor Uluslar arası Kültür Araştırmaları Dergisi/ International and Quarterly Journal of Cultural Studies*, 11 / 85, 148-158, 2010.
- Durbilmez, Bayram, *Karslı Âşık Murat Çobanoğlu hayatı-Sanatı ve Eserleri*, Kardeşler Ofset, Kayseri, 2014.
- Durbilmez, Bayram, *Sorgunlu Sıdkı Baba Divanı*, Bizim Gençlik Yay., Kayseri, 2014.
- Durbilmez, Bayram, *Âşık Hasretî'nin Şiir Sanatı*, Tezmer, Kayseri, 2015.
- Durbilmez, Bayram, Âşık Türkmenoğlu hayatı ve Şiir Sanatı Üzerine Bir İnceleme, Tezmer, Kayseri, 2015.
- Eyüboğlu, İsmet Zeki, *Anadolu İnançları*, Derin Yay., İstanbul, 2007.
- Gemalmaz, Efrasiyap, *Erzurum İli Ağızları*, TDK Yay., Ankara, 1995.
- Genç, Reşat, *Türk İnanışları ile Millî Geleneklerinde Renkler ve Sarı, Kırmızı, Yeşil*, AKMB Yay., Ankara, 1999.
- Gürlek, Ahmet, *Memleketim Develi*, Yeni Desen Matbaası, Ankara, 1975.
- Gürlek, Ahmet, *Develi Şairleri*, Develi Belediyesi Yay., Develi, 2005.
- Gürlek, Ahmet, *Develili Şairler ve Yazarlar*, Vatan Yay., Kayseri, 2009.
- Güzel, Abdurrahman, *Dinî Tasavvufî Türk Edebiyatı*, Akçağ Yay., Ankara, 2006.
- İvgin, Hayrettin "Seyranî Delisi Âşık Ali Çatak" *Erciyes*, yıl.6, s.65, 1983.
- Kalkan, Emir, *Çağlar Boyunca Kayseri Şairleri*, Özel İdare Matbaası, Kayseri, 1988.
- Kaya, Doğan, "Türk Halk Şiirinde Çok Kafiyeli Şairler", *Türk Halk Kültürü Araştırmaları*, 1991/ 2, 53-86, Ankara, 1991.
- Kaya, Doğan, *Sivas'ta Âşıklık Geleneği ve Âşık Ruhsatî*, Cumhuriyet Üniversitesi Yay., Sivas, 1994.